

معامله بصیرت

بصیرت بخش است

می‌سازند. وجه مهم ریاضی توانمندسازی انسان برای توصیف دقیق موقعیت‌های پیچیده و پیش‌بینی و کنترل وضعیت‌های ممکن مادی - طبیعی، اقتصادی و اجتماعی است.»

تدریس ریاضیات، آن هم با رویکرد «تدریس از طریق حل مسئله»، و به نوعی درگیر شدن و در نهایت ساختن مفاهیم ریاضی توسط یادگیرنده، ماندگاری بهتر و مؤثرتری دارد. این‌گونه درگیر شدن با مفاهیم و مسائل، تفکر ریاضی مورد نظر در سند برنامهٔ درسی ملی (که نمونه‌هایی از آن نقل شد) را بهتر و مؤثرتر می‌تواند ایجاد کند و این «تفکر ریاضی» و با «ریاضی‌وار اندیشیدن» می‌تواند از عوامل تأثیرگذار در رشد و ارتقای بصیرت مورد نظر در کلام امیر المؤمنین علی (ع) باشد.

در همین راستا، رهبر فرزانه انقلاب در بخشی از بیاناتشان که در جمع دانشجویان استان قم در سال ۱۳۸۹ ایراد فرمودند، این نکته را متذکر شدند: «این بصیرتی که در حوادث لازم است و در روایات و در کلام امیرالمؤمنین هم روی آن تکیه و تأکید شده، به معنای این است که انسان در حوادثی که پیرامون او می‌گذرد و در حوادثی که پیش روی اوست و به او ارتباط پیدا می‌کند، تدبیر کند. سعی کند از حوادث به شکل عامیانه و سطحی عبور نکند... حوادث را درست نگاه کردن، درست سنجیدن، و در آن‌ها تدبیر کردن، در انسان بصیرت ایجاد می‌کند؛ یعنی بینایی ایجاد می‌کند و انسان چشمش به حقیقت باز می‌شود.»

حمیدرضا امیری (دبیر شورا)

پی‌نوشت

۱. بصیرت در لغت عرب به معنای عقیدهٔ قلبی، شناخت، یقین، زیرکی و عبرت آمده است (لسان‌العرف ج ۲، ص ۸۱۴).
در فرهنگ معین نیز دانایی، بینایی، بینایی‌دل، هوشیاری، زیرکی و یقین معنی شده است (فرهنگ معین، ج ۱، ص ۵۳۴)

بسیاری از ما معلمان و دبیران ریاضی این موضوع را تجربه کرده‌ایم که کلام و رفتار ما تأثیر بسیار زیادی روی دانش‌آموزان کلاس‌هایمان داشته است. معلم ریاضی اگر نظم و ترتیب را رعایت کند، از دانش ریاضی خوبی برخوردار باشد و به روش جذابی تدریس کند، می‌تواند با بیان یک جمله چنان تأثیری روی دانش‌آموز خودش بگذارد که شاید یک واعظ با ساعت‌ها موعظه نتواند آن تأثیر را به‌وجود آورد.

دانش‌آموزان عموماً در نگاهشان به معلم ریاضی، شخصیتی را می‌بینند که دارای رفتاری منطقی، دقیق و برنامه‌ریزی شده است و برای هر کلام و گفتار خود دلیل و برهانی از پیش آماده دارد. این نوع نگاه و برداشت از شخصیت ما معلمان ریاضی، مسئولیت و رسالت واقعی ما را که همانا بصیرت‌بخشی به دانش‌آموزان است، دو چندان می‌کند.

زیباترین و دقیق‌ترین تعبیر و تفسیر از بصیر و بصیرت را می‌توان در کلام حضرت امیرالمؤمنین علی (ع) در خطبهٔ ۱۵۳ «تهج البلاغه» یافت که فرمودند: «فانما البصیر من سَمِع فتفکر و نظر فابصر و انتفع بالعبر»: اهل بصیرت کسی است که بشنود و ببیند بشد و بنگرد و ببیند و از حوادث عبرت گیرد.

در بیانیهٔ حوزهٔ تربیت و یادگیری ریاضیات، مربوط به «سند برنامهٔ درسی ملی» و در بخش ضرورت و کارکرد این حوزه، آمده است: «ریاضیات و کاربردهای آن بخشی از زندگی روزانه و در جهت حل مشکلات زندگی در حوزه‌های متفاوت به‌شمار می‌آید و دارای کاربردهای وسیع در فعالیت‌های گوناگون انسانی است.

ریاضیات موجب تربیت افرادی خواهد شد که در برخورد با مسائل می‌توانند به‌طور منطقی استدلال کنند، از قدرت تجزیه و انتزاع برخوردارند و دربارهٔ پدیده‌های پیرامونی تئوری‌های جامع